

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 12 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 " 50 "	Fél évre . . . 8 " — "		
Negyed évre . . . 2 " 50 "	Negyed évre . . . 4 " — "		
Egy óra . . . 1 " — "	Egy óra . . . 1 " 70 "		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden azó 4 fillér.

Önzetlen szavak.

(A magyar nemzet külső szöveteiről.)

Egy idő óta, főképp a választások határnapja közeledtével, honatyáink mossák, szapulyozzák, kiméletlenül leplezik egymást; akár csak majd a tiz szobor ünneplése hajnalán. A hü választók nagy álmélkodva nézik egy bizonyos távolságból, mint tánczol, csapkod a politikai orsz. borbély műhely előtt a nagy Széll-ben két-két tányér és forog a Széll-kakas minden irányban. — Ősi szokásunk szerint pártoskodunk, árulkodunk: ez a mi fegyverünk, mi másképp fenn nem állunk.

Ujabbán a francia- és német barátság leplei alatt öklözzük egymást.

Pedig, hogy mi magyarok a francziát pártoljuk, attól tán egy kicsit elkéstünk. Königrätz után lett volna ez az első dolgunk. De hát a megégett gyermek félt a tüztől és mi mint elmaradt gyermekek nem mentünk többé a tuzbe. Andrásynak köszönhetjük a bekövetkezett drága harmincz éves békét, illetőleg a harmincz éves csendes háborút.

A mi magát a francziát illeti: becsülöm, szeretem, főképp a nyelvét. Hiszen minden okos nemzet, kinek

anyanyelve a határon túl nem terjed, ezt használja kisegítőnek.

A francia nyelv, mint a latin utóda megérdemli a nagy nemzet iránti tiszteletből is a közbecsülést. Hiszen most is a diplomaták nyelve. Ellenben a német ránk nézve a legveszedelmesebb, mert a németeink könnyen egyet értenek és nemcsak a Schönererek, de a szászaink is »Wacht am Rheint« zengedeznek.

Nem annyira a latin, mint a csiszolt francia nyelv legyen, ne csak a nőnöveldekben, de a gymnasiumokban is kötelező.

Mi nekünk nincsen éppen szükségünk a németre; elég baj, hogy annyira megbarátkoztunk vele. Furcsa is az, hogy mi tanuljuk a bevándorlottak nyelvét, a helyett, hogy a jött-ment alkalmazkodjék hozzánk. A francziánál nem kell jobb volapük, ezt beszéli az egész művelt világ.

Tehát a nagy rabonbán, ha mint politikus tévedt is, de a rokonszenvet eltalálta. A német, a multak keserű tapasztalatai után, mindig kapzsi, elődi, magyar nemzet megrontó h—t német marad előttünk, a francia pedig a rokonszenves francia. De különben ha mi magyarok nem segítünk magun-

kon, széthuzás által emésztjük fel a nélkül is meggyöngített nemzeti erőnket, ekkor, elhíheti mindenki, sem az ellenszenves német barátság, sem a rokonszenvesebb francia barátság nem fog minket fentartani; mert a diplomácia a becsapás tudománya, melynek a fölve: kaparj kurta, neked is lesz . . .

Ne külső szövetségesekre építsük tehát kártyavaráinkat, hanem legfőbbképpen ásónkkal, kapánkkal, becsületes magyar munkánkkal, összetartásunkkal emeljünk magunk erejéből, magunk földjéből biztos nemzeti sánczokat, hogy mint régente, képesek legyünk a magunk emberségéből is a viharokkal szembe szállani. Azonban az egyenetlenkedés, a megalkuvás, a hiszékenység, erőnk szétforgácsolása, ha a németet, vagy ha a francziát követjük is, csak ami romlásunkra vezethet. Egyszer történt az, hogy gágogóludak mentették meg a kapitoliumot; a nagy szavak elhangzanak. Cselekedni kell! tehát szedjük össze erőnket, önérzetünket, ahelyett hogy minden vonalon veszett kutya módjára marjuk egymást.

(?)

Pepikéhez.

(Musset Alfréd.)

Pepikém, ugy este, mikor
 Aludni küld jó anyád,
 S levélközve, térdre hullva
 Suttogod az estimát;

Mikor aztán eltünődöl,
 Izgatottan jársz, megállsz,
 Letészed a fejkötődöt
 S hirtelen az ágyba szálsz;

Mikor minden elcsöndesül
 Körülötted Pepike;
 Én szerelmem, kedves lánykám,
 Kire gondolsz, mondd, kire?

Valamelyik bús regénynek
 Halvány hősnőjére tán,
 Kit reménység, ábránd éltet
 S balsors öl meg azután!

Nagy hegyekre, kik vajudnak
 S szülnek apró egeret?
 Vagy előtted délczeg lovag,
 Bonbonok — egy férj lebeg?

Vagy egy gyermekszivre gondolsz,
 Mint a tied Pepike?
 Ragyogó, szép báruhára,
 Vagy rám? vagy tán — semmire?

Endródi Sándor.

Nők a politikában.

Abban a nehéz helyzetben, melybe most a fiatal Szerbia s uralkodóháza jutott, az embernek legalább nem kell sokáig a „Cherchez la femme“ fölött gondolkoznia. Szegény Draga királyné sorsa olyan, mint Faust-é Mephistóval, a saját, talán a nem is általakészített vermébe esett bele.

Mindazoknak nagy ijedelmé mellett, kik ragaszkodnak a királyi házasságok tradícióihoz, tartotta meg bevonulását Masin Draga asszony a belgrádi konakba. Nem kevésbé nagy volt azok ijedtsége sem, kik között királyi szerepét valami kibuvó felé játsza. Azokra, kikkel a dolog megesett, legszomorubb a nevetségesség gyilkos fénye, amely a királyra és királynéira egyaránt esik. Hisz már annyi fejedelmi házasság volt, melytől a végzet a gyermekáldást megtagadta!

De az áldás időelőtti várakozásától a teljes csalódásig, a tizenhat bölcse és azok hiábavalósága közt levő szembeszökő ellentétben a népet és a közönséget hasonló esetekkel még soha sem tették lóvá. A részletek és azok ismeretessé tétele, a tragédiából ez alkalommal, a nemzetközi közönség izlése szerint való bohózatot csináltak. És igazán kérdeznünk kell, hogy hol van a vége a tragédiának és hol kezdődik a bohózat? A legszebb reményeiben megcsalt király! Itt a szeretett nő, aki őt talán megcsalja, de talán testtel lélekkel hive is. Amott a haragvó Natália királyné, aki Milánt országából kiüzte, s akitől Milán Németországból fiát elvettette s ki fiát most fenyegetettnek látja a királyt képtelenné tevő ugyanazon végzettől, a mely a tehetségesebb apát elérte. Ez tragédia és a világtörténet a nevetető kabinetükrében tűnik fel, a mely a legkomolyabb arczokból a legtorzabb képeket csinálja.

Amilyen régi az emberiség, annyira régi a megcsalt férfiak és azon fejedelmek története. kiket asszonyok vezettek és tettek bolonddá. A férfiak vétkességéből, gyöngeségükből származik a szerencsétlenség oka és amily szemüvegen át nézzük a történeteket, a szerint vagy tragédiák, vagy bohózatok.

A képviselőház nyári szünete.

(És az izgalmas rekesztő ülés.)

A magyar képviselőház pénteken tartotta utolsó ülését a nyári szünet előtt. Ez az ülés meglehetősen izgalmas volt. Egynémely honatyák talán még szeptemberig sem pihenik ki ezen ülés izgalmaival. Az országgyűlés ugyanis szeptemberig napolta el az üléseit. Az izgalmakat pedig Ugron Gábor felszólalása gerjesztette, aki a Rimler-féle röpirat vádjai ellen, Gajári Ödön a képviselőházban történt támadása ellen, valamint a pártunk elnöke által tett — a francziákkal való iynemű kaczerkodást — elítélő nyilatkozat ellen védekezett a támadásba is átmenve. Még pedig erős támadásba ment át Gajári ellen, kit ahoz az edesszavu török udvari lakájhoz hasonlított, akitől a padisah a „selyem zsinórt“ szokta küldeni kegyvesztett embereinek, hogy — fojtsák meg magukat. Védelmének az volt a sarkpontja, hogy semmiféle tárgyalásában, kifelé való érintkezésében nem keresett egyebet, mint annak a politikának az érvényesülését, a melynek lobogóját tartja és nyilvánította; önző czélok politikai palást alatt nem követett.

Az elnök a tetszését jogosan nyilvánító karzatot kénytelen volt kiüritetni, a mely eljárás ellen többen felszóllaltak, mivel az elnök, a kiürités előtt, nem figyelmeztette volna a karzati közönséget, hogy legyenek csendesen.

A különféle párttagok mind szenvedélyesen tárgyalják az Ugron-affért. Nem tudható, hogy hová fog még ez az áldatlan ügy mérgesedni, mert hogy még következményei lesznek az bizonyos. Az eldobott csóva czélját találta. Nádtengerbe esett. A szenvedélyek száraz nádtengere lobbanékony mint a puskapor . . . És ez a tűz a nemzeti élet, erő és érzések sok szép virágát lefogja égetni. Megdöbentő kavardás és zavarodás, mert a szenvedélyek

Vajjon tisztán tragédia-e az, hogy a vén Ábrahám ágyasát, Hagárt és Izmael fiát elkergette, mert Sára őt Izsákkal megajándékozta? Csupán tragédia-e hogy Dávid király palotájának tetőzetéről urias szép feleségét látja fürödni és az utban álló férjet hősi halálba küldi? a népek és dinasztiai tragédiái hőseiknek csaknem bohózatba illő gyengeségeiből keletkeztek és mindig végzetes volt az a szerep, amelyet a nő és szépsége, uralmi vágya, vagy becsületessége a történetben játszott.

Egészen a mondák koráig nyulik vissza a nő szerepe, hogy a férfiak szerelmes gyengeségeiből véres tragédiákat alkottak. A kolhiszi Medea, a görögök szép Helénája Brühilda bosszúja Szigfrieden és a nibelungok véres végzete, a görögök és germánok népmondáiba a nőt, mint a férfiak harezának okozóját tüntetik fel. Csak a római ősmonda ismer egy jótékony asszonyt, aki a bölcs királyt, Numa Pompiliust, még újabb bölcseségre tanította. — De Egéria nimfa volt, nem pedig forró vérű nő. A rómaiak véres történelmében igazolják, hogy Kleopátra, Antonius édes társa a háboruban és halálban; Messalina, Claudius borzalmat keltő felesége, Egéria jó hírnevét na-

eme állandó viharzásában nem hallgat senki az elfogulatlanabbak intő vészharang szavára, csak marakodunk és marakodunk és mind tovább és tovább terjed a gyűlölködés tüze. Nem Ugront sajnálom, ha áldozatul esik, hanem a magyarságot, melynek — vezéreiben — rendül meg a hite, melynek őseréjét emészti fel a gyűlölködés moscsártüze.

Ibbmp.

A városi gazdálkodás tükre.

(Néhány szó a Simonffy-utcza piactérhez.)

A „Simonffy-utcza piactér“ czim alatt olvasom, hogy Sesztina urral a város békésen megegyezett 12.000 koronába s hogy az új piactérre néző homlokzattal új házat építhet, nagyon természetesen: boltokkal.

Hiszen ezért kár volt kieszközölni a a kisajátítási engedélyt; ilyenformán az egyezséget már ezelőtt két évvel is meg lehetett volna kötni, sőt olesőbban is.

Hiszen ez az egyezés a város által kitűzött czélnak egyáltalán nem felel meg. Maga a közlött cikk is azt mondja, hogy a város a nyitandó piacczal az általa épített két bérházat akarta értékesíteni. Hát lehetséges lesz-e? Ha ugyanis a közlemény megegyezik a valósággal, lássuk csak közelebről a dolgot.

Sesztina ur az ott létesítendő piacz két oldalán épületet emeltet, mely alatt természetesen boltok lesznek, a boltoknak szabad tér kell tehát, a kofák, vagy bármiféle árulók ahoz közel nem mehetnek, mert nem akadályozhatják meg a boltokba való menetelt. Ugyan milyen tér marad ott vásártérül, mely a két bérháznak boltjai kibérlését biztosítja? Másfelől pedig minő számításon alapul az, hogy a város — kezébe levén a kisajátítási engedély, ő maga concurrenciát nyit önmaga ellen; nagyon természetes,

gyon lerontották. A népvándorlás borzalmait után a politika sokáig szabad volt a nők befolyásától.

Az egyház eredménnyel hirdette a törvényt: „Taceat mulier in ecclesia“ (az egyházban a nő hallgasson.) Akármit követtek is el egyes nők és királynék a merovingiak idejében, háborút még sem tudtak fölidézni. Csak a reneszansszal lesz ismét borzalmas a nő a politikában. Olaszországban Borgia Lucretia, az ideális szépségű gyilkos, Franciaországban Medici Katalin, a Bertalanéj szerzője. Csak Németországban hiányzott a nőnek befolyása a politikában. A lovagias Németország mondái és szokásai megelégedtek Vénus asszonnyal.

Az ujkorba való átmenetel idejébe esik Kékszakkal királynak a maga nemében páratlan alakja, aki minden nő kecsét imádozott és még sem volt egy asszonynak sem a rabja. Az angliai VIII. Henrik. Hat felesége közül csak kettő halt meg házasságban természetes halállal: Seymour Johanna, aki a későbbi VI. Eduárdot szülte, — a gyermekágyban halt meg és Parn Katalin, aki őt mint özvegy túlélte. Két fejedelmi feleségtől elvált (aragoniai Katalin és Cleve Anna). Két szép feleségét,

hogy ezen eljárás a város kárára nagyon megbosszulja magát.

A jövőt és a czélt tekintve, a város jól felfogott érdekében nem szabad lett volna mást tenni, mint a kisajátítási engedélyt igénybe venni s a nyereendő tért egészen s a város érdekében kihasználni.

f.

Az afrikai csodadoktor sikere.

— Budapesti levél. —

Az olvasó bizonyára emlékszik még dr. Sztroján Józsefre, a magyar születésű delafrikai csodadoktorra, kit balsorsa a burok földjéről ide vetett hozzánk, hol nagy küzködéssel igyekezett néhány felfedezését értékesíteni. Ugyanis a hulla-megkövesítés új és eredeti módját feltűnő sikerrel mutatta be anatómiai intézetünkben. Egy kétesztendő gyermek holttestét bocsátotta neki rendelkezésére dr. Lenhossék egyetemi tanár s ezt a hullát a szó teljes értelmében megkevesítette Sztroján. Ez a munka szerény pénzét fölemésztette s illetékes helyen, noha sikerét elismerték, még sem tudtak neki eddig semmi olyan állást adni, amivel idekötnehetné ezt a mindenesetre hasznavehető embert. Sztroján az utóbbi hetekben megint Fiumében járt s jelentkezett első pártfogójánál, gróf Szapáry László fiúmei kormányzóknál is. A nemes gróf ismét ellátta ajánlatokkal Sztrojánt s a hírlapi akció is közrehatott arra, hogy legalább a maga kis tőkéjeért, melyet munkájába befektetett, adtak neki némi kárpótlást. Tóth Lajos belügyminiszteri osztálytanácsos ugyanis négyszáz koronát utalványozott ki Sztrojánnak az anatómiai intézetben őrzött gyermekholttest megkövesítéseért s kilátásba helyezett neki esetleges további támogatást is. Az anatómiai intézetben csaknem három hónapja látható immár a Sztroján petrifikálta kis holttest. Ma is csak olyan, mint három hónappal ezelőtt volt, az enyészet nyomtalanul suhan tova a kis halott fölött. Ez pedig arra enged következtetni, hogy a preparátum most már jó ideig fog daczolni a romboló idővel. Kiváló tudósunk, Lenhossék

Boleyn Annát és Howard Katalint verpadra vitette. Boleyn miatt elszakadt a római egyháztól, mert ez válasát ellenezte. De politikájára nőnek soha semmiféle befolyása nem volt.

Másként történt Franciaországban! Még a lovagias IV. Henrik a szerelmet csak szórakozásnak tekintette a politika mellett. De már unokája, XIV. Lajos alatt a nő uralma a politikában Maintenon márkinéval kezdetét veszi, aki őt arra bírta, hogy a nantesi ediktumot visszavonta és a huggottakat Franciaországból elűzte.

Ez a végzetes nőuralom XV. Lajos alatt folytatódott és tetőpontját Pompadour márkiné szinte királyi állásával érte el. A királyné első palotha hölgyének bohózata a francia forradalommal tragédiává változott és Mária Antónia a verpadon halt meg a maitressek bünei miatt.

És a mi korunk! Ausztria-Magyarországnak nem kellett-e Rudolf trónörökös Vecsera bárónő iránti szerelmét mindazon remények elvesztésével megfizetni, melyet a tehetséges és népszerű trónörökösbe helyezett? Ép így a belgrádi bohózat: a nő tragédiája a politikában.

professzor készséggel teljesítette is Sztroján kérését, mikor ez a minap azzal fordult hozzá, hogy adjon neki bizonyítványt, mely az ő készítményének értékét körülményesebben határozza meg. Az a bizonyítvány ugyanis, melyet Sztroján a tudós professzortól, május elején kapott, munkájáról csak annyit mond, hogy „elég sikerültnek mondható, amennyiben zsugorodás csak az orron, a füleken, a kéz és láb ujjain észlelhető, de e helyen is mérsékelt fokban.“ Ezt az elismerést most, mikor az elmúlt két hónap csak gyarapította a Sztroján készítményének értékét, Lenhossék professzor egy újabb bizonyítványban megtoldotta a következőképpen:

— A bebalzsamozás igen sikerültnek mondható. A rothadás előhaladása teljesen megvan akasztva, a bőr kemény. Az idomok plasztikája nem szenvedett változást, csak az orron, a füleken, a kéz és láb ujjain észlelhető egy kis jelentéktelen zsugorodás.

Ezt az újabb bizonyítványt pedig Lenhossék tanáron kívül aláírta a dr. Pertik Ottó egyetemi tanár, a kiváló bakteriologus is. Ennyit megtett a két jeles tudós Sztrojánért de intézetében egyik sem adhatott neki állást, mivel minden hely be van töltve. — Újabban Lendl Adolf, a kiváló preparátor hívatta magához s lehet, hogy az ő intézetében talán álláshoz jut Sztroján. Van tudvalevően Sztrojánnak egy másik találmánya is, olyan életelixirt talált fel, melyből naponként egy evőkanálnyit bevéve, negyvennapig tud élel-szomjan élelni. Ezt a találmányát is be szeretné most mutatni. Szigorú ellenőrzés alatt kész igazolni, hogy negyven napig csakugyan el tud lenni étel, ital nélkül, csupán csak ezzel az ő szerével. Az illetékes körök érdeklődésére bizonyára méltó volna e kísérlet lehetővé tétele. Az életelixirnek — föltéve hogy a kísérlet csakugyan igazolja Sztroján állítását — főképp a hadseregnek nézve jelentős haszna volna.

Reform szikrák.

(Köz és váltó pénz. Állatvédelem miniszteri rendeletre.)

Ha az államok magok nem volnának oly kapzsiak és nem egymás megrontásán törekednének, sokat lehetne reformálni a pénzügyben. Első sorban a pénzváltók, állami hamis váltók forgatói a vétkesek; ezeket kellene reódszabályozni, ha lehet végkép beszüntetni.

Mi sem volna oly könnyű, mint egységes pénzforgalmat létesíteni, főképp most, midőn a tizedes rendszer alapján sem nagyságra, sem értékre a pénznemek alig különböznek. A pénz, a pengő pénz utoljára csak olyan portéka, a nemzetek smukája akár az óra, vagy karperecz, melynek használata nincsen nemzetiséghez kötve.

Irásnak egyedül a latin lenne elfogadható mint p. a „Quinque Coronae“ míg a fej teljesen mellőzendő. Így nem irigyelné a cseh a mi magyar felirású pénzünkét és az uralkodók arczképe is sok piszoktól és szennyől volna megkímélve. Hogy vágja oda a pénzbírságot?! . . . Persze ezen vakmerőségeken nem botránkozik meg senki, mindennapi dolog. Így elbánni a király arczképével, az nem felségsértés, de próbálna valaki dühében hivatalban a király arczképét a falról lerántani, vagy bottal át szakítani, volna akkor csillag börtön!

— Az államnak közös érdekében állana így a pénzhamisítókát üldözni, és ott büntetni, a hol elfogják. Ily közös firmával ellátott pénz volna az igazi köz és váltópénz,

mivel a világot akadálytalanul bejárhatnák a nemzetek.

Az alapos és alaptalan bankok persze mint eddig is, a szegény nemzetek a nem irigyelt drága deponiumai maradnának. Az egységes metallique alap könnyű áttekintést engedne az államok vagyona felett, mert valódi értéket képviselné és pénzkészlete bányáihoz van verve és mérve. Az szegényebb állam jobban szerénykedhetne, vagy nem költene eréjén túl, a szövetségesek javára és ha kénytelen még pénzen pénzt venni, ne oly nagy ázsio mellett tegye, hogy 20 arany frankra egy koronát fizessen.

A fővárosi állatvédelem zephir szárnya átsapott már a vidékre is. Kérdik már itt is: mi az ember, és ki a ló? együttvéve meg: hogy viselkedik Bugyi Sanyó? Bugyi kegyetlenkedései a lovat, az asszonyt egyformán érintik, mért mert szerinte is: szép asszonynak, lónak kár megöregedni.

E napokban, midőn híre ment a kiásvott női hullának, egy rendőrt küldtem, hogy a homokhordó talyigást bekísérje, a miert a sánta lovat majdnem holtra verte. Azt izente vissza: „az a gazda dolga, a ki rendesen foglalkoztatja.“ Igaz-e, nem tudom, de most már erre is leérkezett a miniszteri rendelet. Csakhogy egyről megfeledezett, hogy otthon majd duplára jár az ab-rakolás, a miert 24 órára a börtönfala elválasztotta őket.

Urak! ne mindég pénzzel birságotlagnak, de hivatal vesztéssel kell büntetni az állatkinzókat és lovatól eltitani. Legyen az olyan vadállat napszámos, hogy aztán egy napi szolgátságában a gazda rendelkezhesék vele.

Gondy Károly.

NAPI HIREK.

Péter és Pál napja

után sok ezer kassza-penge vág bele a termőföldnek aranykalászosrengetegébe. Mert Magyarországon a két nagy apostol, Péter és Pál emlékezetének ideje nemcsak a vallásos kegyelet ünnepe, hanem jelenti az az aratás, a legszebb, de egyszersmind a legsúlyosabb mezei munka kezdetét is. Ezen a napon egybeforrad a gazda és a szegény arató paraszt imája — escedzvéen együtt a mindenek Gondozójához — hogy a mit adott — azt ne vegye el az utolsó pillanatban. Hogy harmatoztassa meg még egyszer a mezők kalászait, hogy azoknak aranynyá sárgult szeme ne peregjen ki a kasza-csapások sulya alatt. Mert az a kenyér, az az élet. Holnap a róm. kath. templomokban ünnepélyes isteni tisztelések tartatnak. A külmagyar utczai Szent-Péter templomban, holnap bucsujárás lesz, melyre a környék lakossága is megszokott jelenni.

Istentiszteletek.

Nagytemplomban Szabó Bertalan s. lelk. Kistemplomban Dicsőfi József lelkész. Újtemplomban K. Tóth K. lelkész. Ispotály templomban Csígyi Andor s. lelk.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Presbyteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház 1901. évi június hó 30 án — Vasárnap — délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében Presbyteri gyűlést tart, Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok, Némethy Lajos h. lelkészelnök elnöklete alatt. Targysorozat: 1. Jelentés arról, hogy a folyó évi június 9 és 14 napjain tartott presbyteri gyűlések június hó 14 és 19. napjain hitelesítették. 2. Az iskolaszéki elnök választása. A gazd. bizottság folyó évi 672. sz. végzése kölcsön töke meghagyása tárgyában. 4. Szücs Elek pénztári ellenőr kérvénye június hó 25-től augusztus 25 ig szabadságidő engedélyezése iránt. 5. A főjegyző kérvénye hat heti szabadságidő engedélyezése tárgyában. 6. Küldöttségi vélemény az ispotályi lelkészelnoknál festés és egy cselédszoba építése tárgyában. 7. Felsőbb leányiskolai igazgató-tanács több rendbeli felterjesztése. 8. Mitrovics Gyula lelkész ur 2 hónapi szabadság iránti kérvénye. 9. Küldöttségi javaslat a remanens tanulók számának emelése tárgyában.

Szabolcska és a verseczi apátplébános.

A vallási türelemnek szép esetéről emlékezik meg a Délmagyarországi Közlöny. A mi szeretett költőpapunk Szabolcska Mihály is szép szerepet játszik benne. Ez az eset. — Buday József verseczi főreáliskolai igazgató, a ki a verseczi magyar ev. ref. egyháznak egyuttal gondnoka volt, a halála előtti napon történt végrendekezése alkalmából azon óhajának adott kifejezést, hogy szeretne egy sirban pihenni nemrég elhunyt feleségével és Jolánka leányával, a kik mint római katolikusok a róm. kath. temetőben nyugsznak. Buday József, aki a 48-diki szabadságharc előtt ferenczrendi szerzetes volt, a szabadságharc kitörése alkalmával a szerzetesi öltönyt karddal cserélte fel s annak lezajlása után áttért az ev. ref. egyház kebelébe s új egyházának mindhalálig legbuzgóbb hive sőt ugyszólván apostola volt. — Verseczen mindezeideig nem fordult elő eset, hogy egyik keresztény felekezet hívét a másik temetőjében hantolták volna el, egyiknek a temetője a másiktól jó félórányira fekszik a város ellenkező részén. A verseczi ev. ref. főkegyházközség lelkésze, Szabolcska Mihály temesvári ev. ref. lelkész, nagynevű költőnk, egyuttal a verseczi főreáliskola vallás tanára is, a kit a legbensőbb barátság fűzött a megboldogult öreg igazgatóhoz, kijelentette a temetés rendezés alkalmával, hogy nincs kifogása az elhunyt végóhajának telesítése ellen. de határozottan kikötötte, hogy a róm. kath. temetőbe csak teljes egyházi disz mellett kíséri be a halottat. Lászlóffy r. kath. apátplébános, kit ugy a megboldogulthoz, mint Szabolcskához szintén benső baráti kötelékek fűznek, teljesen méltányosnak és jogosnak találta lelkész társa követelését, de viszont kikötötte a maga részéről, hogy a halottat, minthogy a róm. kath. temetőben fog nyugodni, a róm. kath. egyház szertartása szerint is beszenteljék a temetőben. Így történt azután, hogy Szabolcska Mihály ev. ref. lelkész a halottat a lakásán részesítette a gyászszertartásban, remek beszéd kíséretében s mikor a halotta-menet a róm. kath. temető kapujához ért, ott az arra várakozó Ambrus róm. kath. lelkész s főreáliskolai hittanár a róm. kath. egyház szertartása szerint áldotta meg a halottat, mely gyászszertartás befejezte után Ambrus róm. kath. lelkész teljes papi ornátusban a jobb oldalán szintén teljesen papi diszben haladó Szabolcska ev. ref. lelkészszel egyetemben kísérte a családi sirhoz az elhunytat, hol azután Perjessy Lajos főreáliskolai tanár bucsubeszéde kíséretében

történt a megboldogultnak szerettei mellé való elhantolása. A gyászszertartás bevégezése után Lászlóffy róm. kath. apátblébános ay egyik, Ambrus róm. kath. hittanár pedig a másik oldalán fogták karon Szabolcskát s úgy kísérték végig az utcákon egyenesen be a róm. katolikus plébániába. A nagy számú gyászoló közönség, a melynek sorai-ban róm. katolikusok, görögkeletiek, ág. evangélikusok, zsidók, ev. reformátusok s a különböző vallásfelekezetek papjai tömegesen vettek részt, eleinte bámultak ezen együttesen végzett gyászszertartáson, majd pedig jól eső érzés vett részt az összes jelenvotakon a vallási egyetértés és türelmesség ezen szép példájának láttára.

Zsidó földmivesek.

A Magyar Izraelita Kézmű és Földmives Egyesület 59-ik évi jelentése szélesebb körök érdeklődését érdemelné ki, mint amennyinek figyelme reá tényleg kiterjed. A földadat, melyet több mint félszázad óta megoldani igyekeznek, t. i. az, hogy a szegényebb sorsu zsidókat a kisparra és földmivelésre szoktassa, nagy szociális fontosságú, de kétségtelenül igen nehéz is. Ötven-ezer kor. bevétel mellett a segített növények száma 526 volt. A tulnyomó rész az iparos pályára lép. mint földmives csak 14 szerepel, kik közül 6 állami földmives iskolában, 6 pedig gazdag zsidók uradalmában volt elhelyezve. A munkásképző telep létesítése ez ideig nem sikerült. Koszoruválság címén az egyesület 4611 koronát kapott. Okos dolog, humanus kezdeményezés. Méltó arra, hogy azt egész országban utánozzuk, hiszen az e célra évente kiadott százazrekkel egy új, amainál boldogabb Magyarország alapját rakhatnánk le. — A holtaknak pedig még mindig megmaradna a könyv s a szerető szívek igaz bánata.

Országos kerékpárverseny Debreczenben.

A Debreczeni Polgári Kerékpár Egyesület mult vasárnapra tervezett kerékpárversenyét elmosta az eső. A roszkor jött eső azonban a versenyzés és versenyzők kedvét nem mosta el, a versenyt honap vasárnap délután tartják meg a Miklósu-utca végi pályán. Sőt újabb, érdekesebb nevezésekkel is szaporodott a versenyzők száma. A többek közt részt vesznek. Bäumlér, Papp, budapesti bajnokok és a közönség által jólismert Possertth János délvidéki bajnok is. Ezenkívül Vadas és Herczeg tandemversenyzők, kiket ez ideig még senki sem tudott legyőzni. Jön Bihari is, ki mult évben mint a derbi győztese lett ünneplve. Püspököt is ösmeri a közönség, ki két éve a Margit-fürdőpályáján Possertthel versenyzett. A verseny tehát mindenképpen érdekesebbnek ígérkezik és ha vasárnap délután fél négy órakor a versenykezdetén eső lenne, úgy később lesz a verseny megtartva, de az érdekes verseny el nem marad. A katona zene is játszani fog.

Hírek az anyakönyvvezetői hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Kis István — Nagy Eszter, Zetye Traján — Váradi Sára, Komádi András — özv. Nagy Gáborné született Balog Zsuzsánna, Tordai Gábor — Daku Róza, Összesen 4 pár. — Ugyanezen idő alatt a következő halálozások jelentettek be: Bohoncsák Györgyné született Cserovics Mária 49 éves háztartásbeli tüdővész, Szöke Zsuzsánna 1 hónapos csecsemő görcsös, Asztalos Mihály 17 éves napszámos öngyilkosság: lövés, Szakács Sándor 8 hónapos csecsemő bélhurut, Balogh Mária 3 hónapos csecsemő tüdőgyula-

dás, Váradi Mária 21 hónapos csecsemő görcsös, Polster Karolina 16 napos csecsemő Pemphigus, Kaszás Péterné született Komkasz Erzsébet 60 éves háztartásbeli féloldali hűdés, Morzál Pusztai József 21 éves kereskedősegéd tüdőgümőkór, Kopányi Erzsébet 11 hónapos csecsemő Angolkór, Konth János 70 éves nyugalmazott megyei irnok elaggulás, Csatári Bálint 62 éves kisbirtokos májrák, Harsányi Istvánné született Tóth Juliánna 43 éves háztartásbeli mehrák, Jónás Mária 16 éves dohánygyári munkásnő tüdővész, özvegy Korda Istvánné született Gyarmati Mária, 78 éves háztartásbeli elaggulás, Kóter Bálint 22 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Nagy Eszter 17 éves kefégyári munkásnő tüdővész, özv. Szepesi Istvánné született Szendrei Juliánna 41 éves háztartásbeli tüdővész, Gál Jolán 14 hónapos csecsemő hörggyulladás, Spira (utónevet nem kapott) 8 órás csecsemő veleszületett gyengeség, Molnár Katalin 25 napos csecsemő bélhurut, Csilánosi Gáborné született Liszkai Zsuzsánna 42 éves háztartásbeli Brightkór, Arany (utónevet nem kapott) 1 órás csecsemő gyermekölés koponya roncsolás és taposás által, Kozma Gábor 7 hónapos csecsemő tüdőgyulladás, Vladiki Teofil 50 éves napszámos baleset: szénhidrogén gázba fuladás, Bucsei István 13 éves gyermek baleset: sebzés, Albert Antal 32 éves önálló asztalos hűdéses elmezavar, özv. Arany Sándorné született Ács Juliánna 51 éves napszámosnő tüdőgümőkór, Fekete László 5 éves gyermek gümös agyhártya gyulladás, Fejes Mária 1 hónapos csecsemő bélhurut, Ari Mihály 75 éves szegényházi áptolt elaggulás, Tóth Margit 13 hónapos csecsemő bélhurut, özv. Tóth Imréné született Öri Zsuzsánna 78 éves magánzónó agkori végkimerülés, Csáki József 5 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Csige Juliánna 10 éves gyermek tüdővész, Borus János 49 éves gazdasági cseléd tüdővész, Tóth Ferencz 74 éves önálló csizmadia agkori végkimerülés, Tokai Ferencz 51 éves kőműves segéd tüdővész, özvegy Tilkovszki J. zsefné született Krusch Mária 56 éves magánzónó szélhűdés, Csizzei Mihály 49 éves napszámos hashártya gyulladás és 1 halvaszületés. Összesen 41. — Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 57 születési esetet (köztük 26 fiu és 31 leány) jelentettek be, így a születési esetek 16-al multák felül a halálozási eseteket.

Hédervári Konth János és a szigeti „farkas banda“.

Érdekes és kedves emléksorokat vettünk a régi magyar világ elhunyt tagjáról, hédervári Konth Jánosról. Részvétellel emlékeztünk meg róla, hogy hédervári Konth János 1848/49. honvéd-örmmester a Bém hadseregében és később szabadságolt állományu m. kir. honvéd főhadnagy elhalt Debreczenben, június 23-án, 71-ik évében. Az öreg ur Máramarosmegyei származásu nemes volt és bizonyosan kerülnek még Máramarosban akik emlékeznek a »farkasbandából« a jó Muki bácsira. De hát mi is volt az a „farkas banda“ Máramaros-Szigeten! Bizonyosan kevesen tudják a mai fiatalok közül? Egykor országos híru volt a szigeti „farkas banda...“ Máramarosmegye lelkes, intelligens népe hatalmas bástyája volt minden időben a magyarságnak, a magyar nemzeti eszmének, mint ilyen tömörült egységekké. Ennek a lelkes

megyének volt egy köre is, mely a szép művészetet és irodalmat ápolta, irodalmi, színjátszói, dalár- és zeneosztályokkal. Mindamellett nem volt ennek a körnek semmi írásra szedett paragrafusa sem, még is úgy összehozták, mint a karika csapás. Hajh! élt bennök a szent tűz. Ha jótékony czélokra kellett: hangverseny, bál, matine stb., ott volt Laczi bácsi (néhai Ujhelyi László hajdan Ugocsa megye alispánja, később törvényszéki elnök), a ki körbe szalajtatta az értesítést. — Gyültek a dalárok, a zenészek, hol Laczi bácsihoz, hol Konth Muki bácsihoz próbákat tartani. És micsoda próbák voltak azok! Egy-egy országos hangversenynek beillett volna mind-egyik, bizonyoságot tehetne róla az a hatalmas brácsás, aki jelenleg felsőleányiskolai tanár [tanítja a fizikát, mathezist], az a jeles nagybögös és a primások közül egy, akik jelenleg járás és törvényszéki bírák. Öreg urak fiatal, lelkesedni tudó szívvel voltak vezetői a tűzvérü fiatalságnak, tanították, buzdították őket zenével, dallal, szónoklással a hazaszeretetre, összehozták. Hát ilyenforma volt a szigeti »farkas banda«, melynek egyik éltető lelke volt a mi jó Muki bácsink. Azon urak, a kik hajdan régen, egyszer-másszor vidám tagjai voltak a »farkas bandának«, szenteljenek egy so-hajt a néhai jó Konth Muki bácsinak, a kinek porteste itt pihent meg a debreczeni ákáczfás kálvinista temetőben.

Rövid krónikák a XX-ik századból.

Veszprém városa elhatározta, hogy Aschermann Ferencnek, a híres negyvennyolcas ezredesnek diszjrhelyet állit. Aschermann tudvalevő, mint Klapka egyik főembere vett részt a komáromi vár védelmében s ő is a kapituláltak között volt. A szabadságharc lezajlása után irodalmilag is hozzájárult a szabadságharc irodalmának gyarapításához. Veszprém városa értesítette Vendrei Ferenczet, az elhunyt ezredes fiát, aki jelenleg a Vigszinház tagja s kérte tőle apja holttestének exhumálására az engedélyt, mibe Vendrei szives beleegyezését adta.

Gömörben Nagyrőczen most a leglátogatottabb hely a patika. Nem mintha Nagyrőczen nagyon sok volna a beteg, hála Istennek, a lakosság legnagyobb része egészséges, mint a makk, hanem a patikában szépséges szép laboráns méri az orvosságot. A laboráns a gyógyszerésznek a fiatal leánya, ki a szükséges vizsgák után beállott a patikus gyakorlatra. Akadnak Nagyrőczen fiatal emberek, akik az új laboráns kis kezéből a halált is szivesen fogadnák.

Hegy József és Pap Zoltán makói kereskedők tavaly kartelt kötöttek, hogy árukat egyenlő áron adják el. Pap Zoltán azonban megszegte a makói egyezséget s miután már tudta, hogy konkurrensé árszabása milyen keretekben mozog, ő még olcsóbban árult. Hegyi hamarosan tudomást szerzett erről s nem a leghizelgőbben nyilatkozott uton utfélen kollégájáról. Az nem haragudott meg jó ideig, de mikor Hegyi azt mondta róla, hogy ez az eljárása olyan,

amiért nem lehet a kaszinó tagja, a járás-bíróhoz fordult elégtételért. A bíróság a híresztelésben becsületsértést látott s elítélte Hegyit. Azonban a szegedi törvényszék felbevezési tanácsa egészen eltérően nyilatkozott s fölmentette Hegyit. Az a mondás ugyanis, hogy valaki nem lehet egy kaszinó tagja, nem képez becsületsértést.

Olaszország terjeszkedik.

Övé már Róma síkföldje, most már a katakombákat is hatalmába keríti.

Eddig a katakombák a Vatikán tulajdona voltak; ezeken alul már nem lehet tovább terjeszkedni, mint a poklok fenekéig. Hanem a pokol miatt a versengő hatalmak nem igen keverednek határvillongásba, sőt előzékenyen átengedik egymásnak.

Jukanthor kambodzsai trónörökös, aki tavaly kikelt a francia közigazgatás ellen és Párisból megszökött, de utóbb visszatért, a pnompenii törvényszék halálra ítélte. Jukanthor herceg Morodom kambodzsai király egyetlen fia.

Az aradi kerületi hadbíró most is folytatja a vizsgálatot, a szegedi katonák ellen, a kik az őrségen állva egy szegedi leányt agyonlőttek. — Az őrség parancsnoka, a 46. gyalogezred szakaszvezetője ellen befejezték az eljárást. A hadbíró, miután az ő mulasztásából volt alkalom a gyilkosságra, a szakaszvezetőt szolgálati kötelesség elmulasztásáért lefokozásra és 8 hónapi fegyházra ítélte.

Amerika színpadjain újabb szokást kezdenek meghonosítani. Esküvőket tartanak nyílt színpadon, színészek s színésznők esküdnek egymásnak örök hűséget a közönség nagy gaudiumára. A halifaxi (Canadi) színházban történt nemrégiben ilyen esküvő. Miss Rosa Gormant vette nőül mr. Franck Woodman. A második felvonás után a színpadra jött a jegyepár s Gregry lelkész ujkra huzta a karikagyűrűt. Érdekesebb esküvő volt az atlantai operaház színpadán. A színház két legöregebb tagja kelt egybe. H. Keister, a vőlegény 82 éves, Mari Moseley a menyasszony 70 éves volt. Az előadás a legnagyobb rendben folyt le, az esküvő után a közönség lelkesen megtapsolta az „ifju“ párt. Az esti bevétel pedig kétezer dollárt tett ki, ami természetesen az új pár pénzestárcáját gazdagította.

Gróf Festetich Andor hegyfaludi birtoka gazdát cserélt, egy millió forintért megvette Dreher Antal nagybirtokos. A magyar földet így foglalják el az osztrákok és egyéb idegenek.

Ha megzendül az ég és szürke kárpitján mély, riasztó robajjal szállnak át a fellegek, ágyuszóval felelünk vissza a természet háborgó zenebonájára. De Bács-Kulán veszedelmet okozott a természettel perbe szálló viharágyu Nagy vihar dühöngött és Tövisi Rácz György nagybirtokos szőlőtelepén dörögni kezdett a viharágyu. Szabó József lovász volt a tüzmester, ám vesztére, mert egy szétrobbant löveg súlyos sebeket ejtett rajta. Most a kórházi ágyat nyomja.

Pulszky ötlete.

Természetesen még mindig az Ugron-ügyről folyik a szó politikusok és nem politikusok között. Egy szűkebb társaságban, a hol újságírók is voltak jelen, egyszerre így szól Pulszky Ágost:

— Azt már hallottam, hogy valaki tíz milliót kapjon és letagadja, hogy valaki

semmit se kapjon s azt is elismerje, ilyet még nem pipált Európa!

Akkora kacagás keletkezett erre, hogy a folyosó is rengett be e.

Az aratás és a katonai lögyakorlatok.

Pár nap előtt a sárkuti tanyánál, hol a debreczeni gazdák szántóföldjei vannak, a harezásati lögyakorlatok vették kezdetüket. A gazdákra nézve ez óriási hátránnyal s anyagi veszteséggel járt, amennyiben elzárták az egész területet s megakadályozták az aratást. A gazdák, hogy bajokon segítsenek, sürgős kérelmet intéztek a városi tanácshoz, hogy keresse a katonai parancsnokságot a lögyakorlatok megszüntetése iránt. A tanács sürgős átiratban kereste meg az állomás parancsnokságot a lögyakorlatok beszüntetése iránt. Az állomásparancsnokság azonnal válaszolt a tanács megkeresésére s tudatja a tanácssal, hogy a gazdák helyzetét felfogja s méltányolja kérésüket s már intézkedett a lögyakorlatok megszüntetése iránt. Egyidejűleg tudatja, hogy a lögyakorlatokat július utolsó hetében, mikor az a gazdák érdekeivel nem jön összeütközésbe, tartja meg.

Iskolai vizsga.

Beküldetett: Az Abeles-féle polgári és elemi leányiskola évváró vizsgák a kir. tanfelügyelő személyes vezetése mellett a hó 23, 24 és 25-én ejtettek meg nagyszámú közönség jelenlétében. Ugy a kir. tanfelügyelő, valamint a szülők teljes meglepéssel távoztak a szép sikert elért vizsgárról. A jövő évre szóló beiratkozások már megkezdődtek és tartanak július hó 12-ig.

Az utolsó esküdtszéki tárgyalás

Ebben a ciklusban az utolsó esküdtszéki tárgyalást tartják ma. Tegnap kezdtek meg a tárgyalást, mely különösen jogi szempontból bír érdekességgel. Az ügy ösmertes. Turányi József Hartstein Nándor Szt. György-Abrányi tanyáján Bogdán Sándor számadó juhásznak volt bojtárja. Ez év márcz. 14-én Bogdán Sándor összeszólalkozott Turányival. Kérdőre vonta, hol töltötte idejét, midőn a tanyától távol volt. A bojtár durván válaszolt, természetesen szó szót követett s a legény dühében, arra is gondolva, hogy megsejtette feleségével való viszonyát, fejbe vágta Bogdánt. Bogdán az ütéstől megtántorodott, mire Turányi ráterdelt, fojtogatta addig, míg áldozata elkékült s holtan látszott. A bojtár azt híven, hogy gazdája meghalt, megrémült tettetől s hogy bűnét palástolja, fogta az eszméletlen embert s az ölben felakasztotta Bogdánt, hogy azt hűgyjék, öngyilkosságot követelt el. A vizsgálat kiderítette, hogy a számadó még élt, midőn a bojtár felakasztotta. Az ügyesség szándékos emberölés büntetése helyezett vád alá Turányit. A tárgyalást Szücs Miklós dr. elnök vezeti. Birák Szeőke István dr. és Tatay Ferencz. A vádat Udvarhelyi Dezső kir. alügyész képviseli, míg a vádlottat dr. Benedek János látja el. Vádlott tagadja a szándékosságot, azzal védekezik, ha tudta volna, hogy gazdája él, nem akasztja fel. Tegnap befejezték a bizonyító eljárást. Ma a vád és védbeszédre kerül a sor.

Kévessel 9 óra után nyitotta meg elnök a tárgyalást. Mielőtt a perbeszédre került a sor, felolvasták az esküdtekhez intézett kérdéseket. Majd felhívta elnök az ügyészt

a vád előterjesztésére. Udvarhelyi Dezső kir. alügyész, a vádhatóság képviselője terjesztette elő védbeszédét. Kisterjedelmű ugyan az ügy, de nagy fig. elemmel oldható meg. A kis ügy sok tért enged a jogi fejtegetéseknek, valamint a jogász felfogásoknak. Ezután az esettel foglalkozik. Elmondja a bűneset részleteit, úgy ahogy azt a vizsgálat felderítette s a hogy a vádlott az beösmerte. Azt látja s az ő álláspontja az, hogy vádlott gazdájának életét szándékosan oltotta ki. Az ügyész ezt az álláspontját beszédének további részében bizonyítja is. Vádlott cselekménye folytatolagos, összefüggő láncz latot képez s az következik, hogy szándéka volt gazdáját megölni, cselekménye egységes volt. Nem gondolta azt vádlott, hogy gazdája már meghalt, megakartá ölni gazdáját, de hogy a bűnét palástolja furfanghoz folyamodott s felakasztotta. Ezután még azzal foglalkozik, miért tartja fenn a vádat szándékos emberölésért. Végül kéri az esküdteket, mondják ki a vádlottat vétkesnek az első kérdésben, vagyis a szándékos emberölés büntetéseben.

Ezután dr. Benedek János vádlott védője tartotta meg nagyszabásu védbeszédét, melyben élesen ragyogtatta kiváló szónoki tehetségét s nagy jogi tudását. Védő beszédének bevezetésében fejtegette a bűntett s a vétség közötti különbséget s beigazolta, meggyőzően vezette le, hogy védenze büntetést nem követett el, cselekménye csupán vétséget képez és pedig jelen eset gondatlanságból okozott emberölés vétségét. Majd a bizonyítékok nagy halmazával áll elő s az ügyész ama határozott vádját, hogy védenzenél a szándékosság beigazolást nyert, igyekszik halomradönteni s meggyőző érveivel arra az eredményre jut, hogy védenzenél még a látszata sem forog fenn a szándékosságnak. Polemizál az ügyésszel a határozott s határozatlan szándék között s érdekes jogi fejtegetéseivel azt igazolja be, hogy védenzenél nem lehet a határozott szándékot. Majd a szóban forgó esetet bonczolgatja s úgy látja, hogy más bizonyíték, mint a vádlott töredelmes, őszinte beösmérése vallomása nincs s épen ezt nem lehet — mint a vád képviselője teszi — vádlott terhére, hanem épen előnyére felhozni ebből az őszinte vallomásból, — az egyetlen bizonyítékból csak is azt lehet megállapítani, hogy vádlottnak nem volt szándéka embert ölni. — Végül kéri az esküdteket, mellőzzék a vád előterjesztését s igaz meggyőződésünknek adják bizonyítékát azáltal, hogy védenzét a gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében mondják ki bűnösnek. Az esküdtek kioktatása után, melyet Szücs Miklós dr. elnök teljesített — az esküdtek visszavonultak a verdikt meghozatalára.

Délután fél 2 órakor hirdette ki az esküdtek elnöke Bészler Lajos a verdiktet. Az esküdtek Turányi József vádlottat az első és második kérdésben, vagyis az erős felindulásban elkövetett, szándékos emberölés büntetéseben 7-nél több igennel vétkesnek mondották ki. A vádhatóság képviselője terjesztette ezután elő a büntetés kiszabására vonatkozó indítványát.

Benedek János dr. vádlott védője kérte figyelembe venni a sok enyhítő körülményt. A törvényszék Turányi Józsefet az esküdtek verdiktje alapján a btk. 279 ütköző és a 281 §: 1. szakasza szerint minősülő erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetése a 92. § alkalmazásával 1 é v i é s 6 h a v i b ö r t ö n r e ítélte. A törvényszék 2 hónapot a vizsgálati fogságból kitöltöttnek vett. Az ügyész az ítélet súlyosbitásáért s a 92 § alkalmazása miatt semmiségi panaszt jelent be. Vádlott és védője köszönettel tudomásul veszik az ítéletet s a semmiségi panasz elin-

tézéséig kérte védenezének szabad lábra helyezését, mire az ügyész a semmisségi panaszt visszavonta s így az ítélet jogerős lett.

Debreczeni rövid hírek.

Hajdumegye rendkívüli közgyűlést tart július hó 9-én. A harmadik szolgabírói székhely ügyét tárgyalják. A székhely Hajdu-Böszörmény lesz. Ez új járásba Hadház, Alsó, Felső-Józsa és Téglás soroltatnak. — **A Bocskay szőlőtelepen** a tulajdonosok júliust rendeznek. A tiszta jövedelmet a telepen felállítandó olvasókör alapjára fordítják. — **Csarnai Sándor** és Arany János debreczeni gazdáktól négy lovat loptak el a nyulási legelőről. Az igaz jószág megkerült. A váradi rendőrség a lovakat megtalálta egy kőborezigány tanyán. — **A debreczeni kereskedő ifjak** önképző egyesülete saját kettelyiségében. Dreher-sőresarnok udvarán versenykuglizást tart holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor. — **A módlingi Turul**-ra végzetessé vált a debreczeni levegő. Nem is olyan osztrákba oltott, talmi Turulnak fészke ez. Miután leleplezték az osztrák svindlit, hogy a magyar a magyar iparpártolás szentjeligéje alatt ismét falhoz állították, következett a leszámolás. A módlingi Turul debreczeni fiókját is 200 korona bírsággal sújtotta a debreczeni rendőrség illetékes osztálya. Ugyanis Debreczenben is elkövetett az osztrákgyártmányok magyar ipar termék köntöse alatti becsapás és a vásárlóknak a megtévesztése. Vajha mindenütt hasonlóképpen gyámlótanak az osztrákipart, mely jóhiszeműségünkkel visszaélt. — **Uj csapatkórház** építést vettek tervbe. Két napig tanakodott a vegyes bizottság. A kórház települ a régi rakbortet és a lovassági kaszárnyával szemközt fekvő ürestelket hozták javaslatba. A miniszter fog dönteni. — **Az aszfaltbetyárok** fattyuhatása, ugylátszik, — gyökeret ver Debreczenben is. — Csütörtökön éjjel a Burgondia utcán támadtak meg sértő módon egy fiatal házaspárt. Urfiak voltak s a kapott pofon után nem állottak még a fiatal asszonykát is a földre verni. Szerencsére az elősiető rendőrök jegyzésbe vették az aszfaltbetyárok nevét, a kik fölött Erdélyi fogalmazó ítélték, egyet 200 koronára, kettőt 50-50 korona pénzbírságra ítélték, így írja a botrány végét a Debreczeni Friss Ujság, csak az a kár, hogy névszerint is nem pellengérezte az urfiakat. — **Bara Imre** és Ujvárosi Kálmán kőműves síhederek részeg fővel összeverekedtek és Ujvárosi a Bara karját bieskával átszurta. — **Az Ondódon** Nagy Gergely béresgazda öt éves kis leányának a balkarját úgy összetiporta egy ló, hogy a kart alighanem amputálni kell. A lányka a fűben aludt, mikor a ló karjára lépett.

Értesítés.

Beküldetett: A debreczeni jótékony nőegylet értesíti mindazokat, a kik a Stegmüller Sándorné urnő ő nagysága által a nőegyleti árvaháznak ajándékozott két darab képre jegyeket vettek, hogy a kép kisorso lánának idejét és helyét azonnal tudatja, mihelyt a kibocsátott jegyek elkelnek. A 40 filléres jegyek a nőegylet minden választmányi tagjánál kaphatók.

Margit-Krém.

Kevés hölgy van az országban, a ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arzenikusét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földesféle Margitkrém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan,

sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. — Utánzatoktól óvakodjunk.

Nyilatkozat.

Vidékünk — a hol a malaria legyőzése a kútvíz miatt legyőzhetetlen akadályokba ütközött — „Kristály“ vizének igen jó hatását veszi. Éveken át tartó malaricus láz a Kristály víz használata mellett rögtön megszűnt. Mint üdítő italt előkelő körökben szívesen használják. Dr. Barta Gyula, körorvos, Király-Daróc, Szatmármegeye.

A prágai házikenőcs orvosilag kipróbál, melegen ajánlott szer, mely gyuladással beküldés és daganatoknál mint fájdalomcsillapító antiseptikus, gyuladás ellenes, hűsítőlegyógyítólag a legjobb eredménnyel a kalmaztatott, miért is már mindenütt mint kitűnő háziszert tartják. Ezt Fragner A. gyógyszer-tára Prágában készíti és az itte i gyógyszer-tárakban is kapható. (Lásd a hirdetést.)

TÁVIRATOK.

Bolla nyugdíjazása.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, június 29.

A honvédség Rendeleti Közlönyének mai száma közli csáförd-jobbaházi Bolla Kálmán altábornagynak, a honvédfőparancsnok adlításának, saját kérelmére nyugalomba helyezését. — Bolla ez alkalomból a czimzetes táborszernagyi jeleggel és a Ferencz József-rend nagykeresztjével lett kitüntetve. Adlátussal Klobucsár Vilmos lovassági felügyelő neveztetett ki, honvéd lovassági felügyelővé Zech Arnold vezérőrnagy.

Debreczeni primadonna a Népszínházban.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, június 29.

A Népszínháznak ma, szombaton este lesz az idei szezonban az utolsó népszínmű előadása. — A „Piros bugyelláris“ kerül színre, a Török bíróné szerepében Komlói Emma a debreczeni színház primadonnája lép föl, mint vendég.

IRODALOM.

I.

(Gálffy István „Költemények“ ára 2 korona. Korvin-testvérek könyvnyomdája Budapest. 142 lap.)

Divatos külsejű könyvecske. Ismeretlen nevű dalmok műve. Nevét aligha is fogja szélesebbkörben ismertté tenni ez a könyv; noha helylyel-helylyel melegebb érzés bugygyan elő a szürke, egyhangu verssorokból.

A költő derék, becsületes magyar embernek, a természet igaz barátjának, a családi tűzhely hívének, hazafias léleknek mutatkozik. A mai kozmopolita világban, a kávéházi hangulatot kergetők között érdemül

jegyezhetjük fel ezt is. Azonban az egyik költeményében a szerző maga be ösmeri: — Sok a mondandóm, gyöngye a szavam . . .

No nem mondhatnám, hogy valami tulsok mondanivalója volna, a gondolatai legalább nem bizonyítják, azonban a szava mindenestre gyöngye, a prózában irt izlés-telen előhang is bátran elmaradhatott volna. Egyik sikerültebb versecskéjét itt közlöm:

Késő ősszel az erdőben,
A fak között elmenőben
Meg-megállok, el elnézem
A pusztulást
És ez engem meghat mélyen.

A levél hull le a rögre,
Hol zizegve, hol zörögve . . .
Ebből érzem, szinte látom:
Ilyen lesz majd
Nekem is az elmulásom.

II.

(Költemények. Irta Ruff Andor. A szerző tulajdona. Ára 2 korona 40 fillér. Győr 1901. Nyomatott Gross testvéreknel. 143 oldal.)

Igénytelen külsejű kötetecske. A jövődek nyomdáiból szoktak kikerülni ily félszeg külsejű, lencseszem vagy betűs dalkötetek, melyekben rendszerint sok a szarvasabbnál-szarvasabb sajtóhiba, mely kötetek rendszerint a szerző tulajdonát képezik.

A Ruff Andor költemény-kötete is ilyen szerzői tulajdon. A sajtó hibákon kívül találunk a lapjain meleg, fiatal érzéseket is, néhol ötletet, többhelyütt tetszetős eleven-séget kellemes köntöst, de természetellenes piros festéket is, mert a költő lantja nincs behiztosítva a mesterkélt fogások ellen . . . A kötet gyakorlott tollu verselőnek a munkája, melyre simítás, fésülés ráfért volna. Ekkor talán vékonyabb lett volna a vaskos jövődéki kötet, kevesebb a lapszám is, de legalább a polyva között nem elegyült volna el annyira az a néhány értékesebb, becsesebb magyszem, melyet a kötettől nem lehet eltagadni.

A szerelmi érzések prim hurja uralodik a költő lantján. Úgyesen versel. Némelykor hazafias bűgő hurokat is pendit. Az emberi nyomorra is kiterjed a figyelme. Legtöbbször — mint már azt a fiatal emberektől megszoktuk — sorsán kesereg és gunyoroskodik, de anélkül hogy ez a keserűség maradandó erőt és mélységet kölcsönözne ihletésének; mert saját vallomása:

Sokszor letettem már a lantot,
De gyöngye voltam mindig, szerfelett:
A mit fogadtam szertefoszlott
S hangomból ismét tarka nóta lett.

Hisz ép ez a baj! Hogy ma midőn a magyarság ezer sebtől vérzik és saját hazai földjéért vivja a nagy küzdelmeket nyílt és titkos ellenségek seregével, hogy ekkor a mi poétáink csak „t a r k a n ó t á k a t“ képesek írni. Megdöbbentő szegénység.

Paulus.

CSARNOK.

Egy iskolai kaland.

(Elbeszélés a régi debreczeni diákéletből.)

Irta Kuthy Lajos. 2.

Rögtön az alulírtat nézte. „Puskás Mária“ volt a megpillantott név, melynek részeg betűi úgy össze-vissza dülték, hogy a keserves orthographia kíséretében Dongódyt végkép meggyőzzék, mikép ez ép oly vá-

ratlan, mint boldogító ajándékkal, szívének titkos vestája, az ismert ismeretlen Puskás Mária. saját eltökéltéből és manu propria lepte meg.

Lelkesült arczczal olvasá :

„Édes Lukács ur!

Ismeretségünk egy éves, a nélkül, hogy hangot adtunk volna. Tavaly karácsony hetében látók elsőben egymást, a szürszabó sógor névestéjén, kinek fiát tanítja. Vacsoránál hattól nyolczig két mélységes órát üle mellettem, s még sem szólt hozzám egy rövid kótát is; pedig gömbölyü szemei oly érzékenyül dőltek rám, hogy a fánkból sem tudtam enni, s oly gyakorta fordult ültében felém, mint rézkakas a toronyszél alá.

Poharába gyakorta tölték ürmöskét, mert láttam, hogy jól esik; s reméltem, hogy midőn nedvellő szeme mélyebben ragyog, szájában megjelenik az ige. Halandó remény! árván hagyott fölkelni szavától, s még széket sem tevé odább, pedig a tölgyfa női karnak gorombán nehéz.

Vacsora után hegedűszó volt. Minden járta a lengyelt, csak Lukács ur nem. Meg akartam hini, de Sára nénem sugá, hogy nem tud táncolni. Az órától reméltem tehát, midőn zálogosdít kezdünk, de oh éktelen sors: huzták a kilenczet, s rohanni kellett, mert a deáklak portáját be fogják zárni.

Azóta gyakran láttam itt-ott és amott; de tudja Isten, mindig oly távol esék tőlem, hogy nem értem szóval. Látam közelebb két izben. Szombaton reggel a farmatring-soron, midőn sulymot rakott a dolmány hátuljába, tegnapelőtt délesten pedig a nagy temetésnél, melyhez az egész diákifjuság kirukkolt. Oh mily szomorun szép volt a karsu fekete togában; s mily kegyesen ácsorgott a kántor háta megett, mint a Gecsemáné kertjében nőtt czédrusfa. Midőn pedig vevé a halottas könyvet és énekelt, oly ékes lön a buzgalom miatt, s szívhasító hangja úgy kiritt a sokaságéból: hogy eszembe jutott az énekes csiz, melyet Marcsi kandur tavaly nyárban agyon körmöle.

Ennyi látás, ennyi inger, nyakára hágott kereszttyén türödelmemnek. Hi szen Vanda krakói herczegasszony volt, mégis szeretett, és ha szegény Erbia birhatta Abulest, s ha a Sármánykirályban oly érzékenyen hivaték a kék madár, miért ne hinám én is?

Jer kedves kék madár,
Kit szívem alig vár.

Jöjjön el ma este s várjon meg az utca-ajtóban. Ha lehet, kimegyek egy tiszta szóra; ha pedig nem, kiszólok a kamara ablakon. És ha ez soká sikerülne, ha tán kakasszó utánig kellene várnia, legyen békén; hiszen a bölcsesség éjjeken viraszt, pedig Lukács ur megérdemli, hogy a virrasztó bölcsékhez sorozzam. Meglehet a közben egy kissé didereg, s arczát marni fogja a fagyos szél; de gondolja meg, hogy jobb fázni mint égni: pedig én égek mint a mécs, melyet meggyújtottak, de gyújtója nincs jelen, hogy megkop-pantana.

És ha szive vagy dolgai nem engednék jönni, inja meg cselekedeteit, mint Lukács megirta az apostolokét; hogy ha kék madara elő nem repül,

legalább tolláról ismerhesse az öt aranyos kalitkába váró

Puskás Mária.

— Tán adósságot sürgetnek, földi, hogy úgy néz, mint a kárvaltott cigány? — kérde Ugrancs fortélyos álszinnel, midőn Dongódy az olvasás után boldog néma lön.

— Vagy harangozónak híják rácz esereshez, s a conditio czudar? — jegyzé meg ágyán Üstökös.

De dög van a nyiren, s rokonait félti: — közbeszól Ordas, — egy otromba rejectus, ki eddig egeret vadászott egy szögben, s az egész ügyhez részvétlen maradt.

Dongódy, először deák életében, tartalatlanul hagyá a bunkós elménczkedést. Följük emelt lényül tekinté magát; arczát clarvayani magasztaltságban hordá fen, s — Mit eszünk Dárdás? — kérde pünkösdi kedélylyel a terítő szolgát, kit az iskolai ó lexicon mendikásnak nevez.

— Gombatésztát, — mond szomoruan a fiu, előre tartva, hogy ő szidatik meg a gazdasszony helyett; mint mindig, ha rossz étel vala, mely hetenkint többnyire hétszer történek.

— Hogy szülné kilenczet egy huzamban az a ripacs civa, — mond Ugrancs türelmetlenül, — mindig macskanyomot főz; mert az említett étek lebe hányt nyomforma tésztából készül.

Ha tavaly Mariska karácsonyát elrontám, legyen ma karácsonyom; — gondolá Dongódy, neki keseredve a gombatésztánévre.

— Dárdás! itt a pénz, hozz a coquától töltött kávosztát, foghagyma kolbászt s mellé selyem-czipót, (mondd kipót.)

— Földi, több nap mint kolbász, azt mondja a magyar, — jegyzé meg Ugrancs, hüledezve Dongódy tékozló ötletén.

Azonban enni ült a szoba egész népessége, számra nyolczan, s ilyenkor a pókásitást is meg lehet hallani.

A roppant táltartalma szemlátomást apadt.

— Nem veszitek észre, hogy ebben az ételben kámför van? — kérde Üstökös, midőn már a szó nem veszélyezé étvágyát.

— Zsir helyett fagygyuval van rántva, — felele Ugrancs, — azért izlik úgy, mintha ködmön esett volna bele.

— Azt hiszem, leve van esővizből főve. — véle Dongódy.

De biz e baromfiak nem multak ki természetes halállal, — igazitá Ordas — nem látod mily veres ez a hus, mint a spanyolviasz?

Mindez s még két ennyi jegyzet pillanat műve lön, mert másokban már minden ehető dolog úgy felemészteték az abrosz színéről, hogy Bosco varázsszava soha sem tüntet így.

(Folyt. köv)

Nyilttér.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény április hó 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és alteszi bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egzszees fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő.

== Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal. ==

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Correpetitor a latin első négy osztályához ke-restetik. Czim: Törvényszéki iroda-igazgató.

Ebesi ártézi viz a legjobb legegésze-segesebb üdítő ital. Kapható minden füszer üzletben, kávéházak és vendéglőkben. Fő-r a k t á r: Piacz-u. 7. sz.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduság-pedró“ használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Szőlőkert jókarban jó lakóházzal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulóul jó családból való fiu felvétetik **Kovács Gyula** vasúzetében.

Müköszörüs és késes

üzletemet május 1-től Simonffy-utca 2. sz. házba helyeztem át. Elfogadok szakmamba vágó bármely munkát **gyors, pontos és jutányos ár** melletti elkészítésére.

HANDLOVITS ISTVÁN.

Egy 7-ik realista irodába vagy mérnök mellett alkalmazást keres, esetleg elvállal rajzolásokat. Czim a kiadóhivatalban.

TENKE BIHARMEGYE.

Vasuti állomás.

Legolesőbb és leghatásosabb **vasas fürdők egyike**, a nőibetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. Prospectust készségeggel küld

a fürdőigazgatóság.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás
Legyen mindennapi italod!

Kapható minden jobb füszerkereskedésben és vendéglőben.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

MILLENNIUM

legújabb szerkezetű

fükaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, **00000**

továbbá : a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, **aczelöntésű ekefóvel ellátott ekeit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képvisező : **MÁRKUS J. Debreczen.**

Alólirott, magyaráti szőlőjének termését kismértékben is (1/2 hektolitertől feljebb) az alanti áron árúsítja :

1898-iki szemelt hektoliterenként	80 kor
1889-iki	45 „
1900-iki	50 „

Kivánatra mintával szivesen szolgál

Bejczy Árpád
áll. szakiskolai tanár Aradon.

Előnyösen ismert **kitünő gyártmányu stiriiai lódent**

divat kelméket; fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre szállít

Kastner és Öhler cég
posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

A »borszéki borv z« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn
(900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye.)

A fürdőidény június 15-től szeptember 15-ig tart.

Gyógytényezők : Hús. ózondus levegő. Kitünő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borvíz források, köztük a világhírű »Borszéki főkut«, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth-kuti, a páratlan József főherceg-kuti s a gyomorhajosok nélkülözhetlen itala : a Boldizsár-kuti stb.

Szénsavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O-Sáros.

Ujjonnan berendezett szénsavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegvíz gyógyintézet, massage és villamozás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 km-t meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli, gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiranduló helyek. Posta, távirat, csendőrség, fürdő orvos van.

Naponta czigányzene.

Közlekedés : Sz.-Régenig, Madéfalváig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni **Miklós Görögnél Sz.-Régen.**

Felvilágosítással, prospektussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készségrrel szolgál **az igazgatóság.**

A borszéki borvíz megrendelhető : igazgatóság, Borszék.

Kapható mindenütt. Debreczenben : **Osanak I. Szabó Zs. Geréby F. utóda. Félégyházy és Konczek G. urak** üzletében

Jencs-féle **Narancsvirág-Crème.**

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szepelő, pattanások, májfoltok, bőratka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszűnteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arczbőrt simává, tüzévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható :

Jencs Vilmos
„Szt. János“ gyógyszerárában
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legújantányosabb árak mellett ajánlatsnak :

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
2 1/2 és 3 lóerős, szalmakazalózók, konkolószók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-akék.

2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint és itra ingyen és bérmentve kihatolnak.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Képiselet és bizományi raktár:
Mattyasovszky Andor ezeltűtt Bauer és Társa cégénel

Szénássy, Hoffmann és Társa
 párisi és lyoni selyemgyári raktára
Budapest. IV., Bécsi-utca 4 sz.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mtrje 90 kr. Lyoni foulard és nyomtatott pongis 65 krtól feljebb. Tiszta selyem nyomtatott liberty 1.10 krtól följebb. Louisine, popeline-soleil egész ruhákra minden színben. Louisine-chiné, gaze-chiné és soyeuse-chiné a legújabb kivitelben bluzok és egész ruhákra.

Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Hazai gyártmány!

A világ legjobb fénymáza.

Az egész világon ez ideig gyártottakat felülmúlja a **Hesz A.-féle** legfinomabb pálmolajjal készített fénymáz, mely a gyors fényesedésen kívül nemcsak tartós és szép bogár fekete színt ad, de nagymennyiségű olajtartalmánál fogva puhítja a bőrt és ez által megóvja a törés és repedés ellen.

Ugyszintén sárga cipőnek való **erém** minden színben, a legjobb anyagból, akármennyi ideig áll is fedetlen, nem szárad meg, tulajdonsága ugyanaz, a mi a fénymázé.

Jótállással.

Kapható minden jobb fűszer, bőr és cipő üzletben.

Nagybani megrendelés

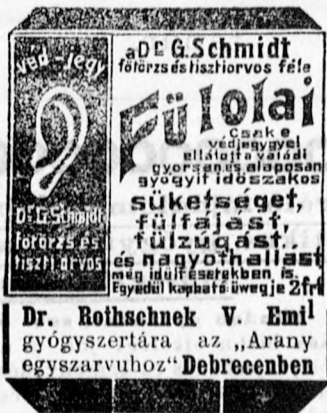
Jánossy Bélánál

V. Petőfi-tér 12.

nagy olaj tartalmánál fogva puhítja a bőrt.

Óriási megalkarítás lábbelben, mert a Hesz A.-

féle fénymáz és sárga cipő erém

Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszerésztára az „Arany egyszerűvuhoz” Debreczenben

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitünőbb tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k. 80 fillér. Próbadohoz 1 k.

Nem szükséges tej hozzáadása.

Elválasztás esetén ezen régi kipróbált, 30 év óta bevezetett tápszer a legkitünőbb szoptatott gyerekeknek.

Diarrhie és hányás kizárva.

tartalmazza a legkitünőbb **Alpeji tejet.**

Évi gyártmány **35 millió doboz**, napontai tej szükséglet **132.000 liter.**

Nestlé-féle condem tej cukorral 1 doboz 1 kor Ugyanaz cukor nélkül „Viking” ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: **F. Berlyak**

Bécs 1. Naglergasse 1.

Elárusítás minden gyógyszerárban és droguériában.

Czimeket

közöl ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egyénekről a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
 Bäckerstrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
 Prosp. ingyen.

Sok pénzt

1000 koronáig havonta

kereshetnek (esetleg mellékkeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 149” sz. alatt a hirdetési iroda **E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.**

Új üzlet.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönséget tudatni, hogy házamnál, **Hatvan-utca 65 sz. a.**

gazdasági faeszközök üzletet nyitottam.

Ajánlok: Kész kerekék, szekér-oldal, gereblye, favilla, falapát, szekér-kas, kosarak, gyékényeket stb. a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Csengeri Ignác.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel s nyomerő szabályozóval. **A munka képesség 20 % nagyobb, mint bármely más sajtónál**

Hydraulikus sajtók,

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlőlövessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor. **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvétetnek.

Löcse fürdő.

000 [Vasuti-, posta- és távirida állomás: LÖCSE.] **000**
 Szepes megye legolcsóbb nyaraló helye, első felső-magyarországi gyermek üdülőhely az iskolai szünidők tartamára.

610 m. a tenger színe fölött, teljesen védett fekvéssel, fenyves erdő közepette, 20 percznyi távolság Löcsetől, 50 kényelmesen berendezett szoba; hideg és meleg fürdők; kitünő konyha (a vendéglő házilag kezeltek) teljes ellátás (étkezés és lakás) **3.30 koronától 5 k.-ig** naponként. 10—16 é. üdülést kereső, vérszegény iskolás gyermekek, kik szüleik kísérete nélkül a szünidőt erdőben akarják tölteni, a háziasszony személyes felügyelete alatt, hetenként **20 koronáért**, havonként **80 koronáért** teljes ellátásban részesülnek. (Lakás, reggeli, délelőtti és délutáni uzsonna, ebéd, vacsora.)

Bővebb felvilágosítással szolgál s a prospectusokat franco elküldi:

Müller Antal
 építész, Löcse (Szepesm.)

Képviselő és bizományi raktár: Mattyasovszky Andor ezrelétt Bauer és Társa cégénél

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

MILLENNIUM

legújabb szerkezetű

fükaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá : a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczelöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviselő : **MÁRKUS J. Debreczen.**

Alólirott, magyaráti szőlőjének termését kismértékben is (1/2 hektolitertől feljebb) az alanti áron árúsítja :

1898-iki szemelt hektoliterenként	80 kor
1889-iki	45 „
1900-iki	50 „

Kivánatra mintával szívesen szolgál

Bejczy Árpád
áll. szakiskolai tanár Aradon.

Előnyösen ismert
kitűnő gyártmányu stíriai lódent

divat kelméket; fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre szállít

Kastner és Öhler cég
posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

A »borszéki borv z« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn
(900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye.)

A fürdőidény június 15-től szeptember 15-ig tart.

Gyógytényezők : Hős. ózondus levegő. Kitűnő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borvíz források, köztük a világhírű »Borszéki főkút«, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth-kuti, a páratlan József főherceg-kuti s a gyomorbaajosok nélkülözhetlen itala : a Boldizsár-kuti stb.

Szénsavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O-Sáros.

Ujjonnan berendezett szénsavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegvíz gyógyintézet, massage és villamozás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 km-t meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli, gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiranduló helyek. Posta, távirat, csendőrség, fürdő orvos van.

Naponta czigányzene.

Közlekedés : Sz.-Régenig, Madéfalváig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni **Miklós Görögnél Sz.-Régen.**

Felvilágosítással, prospektussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készsággel szolgál **az igazgatóság.**

A borszéki borvíz megrendelhető : Igazgatóság, Borszék.

Kapható mindenütt. Debreczenben : **Csanak I. Szabó Zs. Gerébny F. utóda. Félégyházy és Konczek** úrakkal tiszteletben

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan, és biztos szer szepelő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arczbőrt simává, tüzévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható :

Jencs Vilmos
„Szt. János“ gyógyszer-tárában
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszer-tára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Clayton & Shuttleworth
Váci-körút 68. sz.
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplő-gépek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóhőre-éséplők, tisztító-rosták, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-akék.

2- és 3-vasú ókék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint és itthon a legújabb bérmentve kaphatók.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplő-gyára.

Képiselet és bizományi raktár:
Mattvasovszky Andor ezeltűt Bauer és Társa ezégnél

Szenássy, Hoffmann és Társa
 párisi és lyoni selyemgyári raktára
Budapest. IV., Bécsi-utca 4 sz.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mtrje 90 kr. Lyoni foulard és nyomtatott pongis 65 krtól feljebb. Tiszta selyem nyomtatott liberty 1.10 krtól följebb. Louise, popeline-soleil egész ruhákra minden színben. Louise-chiné, gaze-chiné és soyeuse-chiné a legújabb kivitelben bluzok és egész ruhákra.

Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Hazai gyártmány!

A világ legjobb fénymáza.

Az egész világon ez ideig gyártottakat felülmúlja a **Hiesz A.-féle** legfinomabb pámaolajjal készített fénymáz, mely a gyors fényesedésen kívül nemcsak tartós és szép bogár fekete színt ad, de nagymennyiségű olajtartalmánál fogva puhítja a bőrt és ez által megóvjaa a törés és repedés ellen.

Ugyszintén sárga cipőnek való **crém** minden színben, a legjobb anyagból, akármennyi ideig áll is fedetlen, nem szárad meg, tulajdonsága ugyanaz, a mi a fénymázé.

Jótállással.

Kapható minden jobb fűszer, bőr és cipő üzletben.

Nagybani megrendelés

Jánossy Bélánál

V. Petőfi tér 12.

nagy olaj tartalmánál fogva puhítja a bőrt.

Óriási megtakarítás lábbeliben, mert a Hiesz A.-

féle fénymáz és sárga cipő krém

Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszerésztára az „Arany egyszaru”hoz Debreczenben

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitünőbb tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k. 80 fillér. Próbadohoz 1 k. Nem szükséges tej hozzáadása. Elvlasztás esetén ezen régi kiprohált. 30 év óta bevezetett tápszer a legkitünőbb szoptató gyerekeknek. Diarrhie és hányás kizárva.

tartalmazza a legkitünőbb **Alpei tejet.**

Évi gyártmány **35 millió doboz**, napontai tej szükséglet **132.000 liter.**

Nestlé-féle condem tej cukorral 1 doboz 1 kor Ugyanaz cukor nélkül „Viking” ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: **F. Berlyak**

Bécs 1. Naglergasse 1.

Elárusítás minden gyógyszerárban és droguériában.

Czimeket

közöl ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egyénekről a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
 Bäckerstrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
 Prosp. ingyen.

Sok pénzt

1000 koronáig havonta

kereshetnek (esetleg mellékkeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 149” sz. alatt a hirdetési iroda **E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.**

Új üzlet.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönséget tudatni, hogy házamnál, **Hatvan-utca 65 sz. a.**

gazdasági faeszközök üzletet nyitottam.

Ajánlok: Kész kerekek, szekér-oldal, gereblye, favilla, falapát, szekér-kas, kosarak, gyékényeket stb. a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Csengeri Ignác.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel s nyomerő szabályozóval. **A munka képesség 20 % nagyobb, mint bármely más sajtónál**

Hydraulikus sajtók,

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetező, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámoz. **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvétetnek.

Löcse fürdő.

000 [Vasuti-, posta- és távirida állomás: LÖCSE.] **000**
 Szepes megye legolcsóbb nyaraló helye, első felső-magyarországi gyermek üdülőhely az iskolai szünidők tartamára.

610 m. a tenger színe fölött, teljesen védett fekvéssel, fenyves erdő közepette, 20 percznyi távolság Löcsetől, 50 kényelmesen berendezett szoba; hideg és meleg fürdők; kitünő konyha (a vendéglő házilag kezeltek) teljes ellátás (étkezés és lakás) **3.30 koronától 5 k.-ig** naponként. 10—16 é. üdülést kereső, vérszegény iskolás gyermekek, kik szüleik kísérete nélkül a szünidőt erdőben akarják tölteni, a háziasszony személyes felügyelete alatt, hetenként **20 koronáért**, havonként **80 koronáért** teljes ellátásban részesülnek. (Lakás, reggeli, délelőtti és délutáni uzsonna, ebéd, vacsora.)

Bővebb felvilágosítással szolgál s a prospectusokat franco elküldi:

Müller Antal
 építész, Löcse (Szepesm.)

Képviselő és bizományi raktár: Mattvasovszky Andor ezrelőtt Bauer és Társa cégénél

Szünidei tanfolyam

a német társalgási nyelv gyakorlati elsajátítására.

Általános és jogosult a panasz, hogy ifjuságunk a legjobb akarat, a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem képes az élő idegen nyelveket gyakorlatilag szóban vagy írásban alkalmazni.

Túltömött osztályok, az élő nyelvek megtanulására fordítható idő elégtelensége, a sok száraz, lélekölő elmélet, a tömördek sok elvont, távol fekvő, tömör költői beszéd az egyszerű, keresetlen, természetes beszélő és fogalmazási képességet — lehetetlenné teszi.

Meg levén győződve, hogy számos ifjúk egész jövő életére kiható hasznos szolgálatot teszek, midőn a német nyelv gyakorlati elsajátítására alkalmat és módot nyujtok, arra határoztam magam, hogy a nagy szünidők elején

német társalgási tanfolyamot

nyitok, melyet aztán a szorgalmi idő alatt is fentartok.

Asikeres, biztos haladás érdekében minden kis csoportra, — melynek összeállításánál a német, kort, előképzettséget és foglalkozást veszem figyelembe, — a nagy szünidők alatt naponta **két-két** órát fordítok.

Több időt fordítok minden kis csoportra, mint bármely iskolában egész év alatt, eredményre nézve gyakorlatias módszerem alkalmazása által sokkal hatásosabban, mintha túltömött iskolákban vagy akár a külföldön éveket töltene.

A kizárólag német nyelvbeni társalgás a körülményekhez képest felváltva a tanteremben és a szabadon fog megtartatni, anyagot merítvén az eleven életből a változó természetből.

Ámbár e német nyelvű társalgási tanfolyam megnyitásával első sorban a beszélő-képességet tüztem ki célul — a folytonos halláson és beszélésen épülvén fel a nyelvnek veleje és csontváza — mindazonáltal a gazdag szókincsnek változatos használata olyannyira fejleszti a nyelvérzékét, a beszélő és fogalmazási képességet, hogy azok részére is megkönnyíti a biztos haladást, kik e széles, szilárd alapon tovább építve a német nyelvnek minden oldalú birását és tudását, tudományos és gyakorlati célokra szükségesek.

Tandij a két szünhónapra két-két óra naponkénti gyakorlatért **50 korona** és az egész iskolai évre egyenlő óraszámért ugyanannyi.

A német társalgási tanfolyam július első napjaiban a csoportok rendezése után veszi kezdetét. Jelentkezések és beiratások naponta **9—12-ig József kir. Herczeg-utca 8 sz. a. irodámban (emeleten.)**

Magamat a tanulni vágyók és a német nyelv kedvelők szíves figyelmébe ajánlva, maradtam hazafias tisztelettel

ZALAI MÁRK

tanár.

Bor-árjegyzék

Szabó Kálmán és Testvérei

Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepén termelt

természetes ó-borokról

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp utódai, Bán László, Czeglédy és Polgár, Félégyházi János, Fritsch Károly, Parti Ferencz, Tóth Kálmán, Váray József fűszerkereskedő uraknál.

Gyors és biztos segély gyomor- betegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, a rendszeres vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértúlulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jönnek bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön bevált háziszser. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

1 frt 44 kr. előzetes beküldése mellett egy nagy üveg, 75 kr. beküldése ellenében egy kis üveg küldetik bérmentesen az osztr. m. állam bármely állomására.

Figyelemztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolásán minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a **prágai házi kenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!
Eltérő levelek ezrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapesten:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában, **EGGER A.** gyógyszer-tárában.

Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítóval, a fekete sas gyógyszer-tár Prágában a Spornér-utca sarkán 203. sz.

Kiváló fájdalomcsillapító, anti- septikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyulladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedésnél, továbbá körmöngenyes és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydagana-tonknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

Prágai házikenőcs

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral drágább.

1 frt 58 kr. előzetes beküldése mellett 1/2 dohoz vagy 1 frt 68 kr. 1/2 dohoz, vagy 2 frt 30 kr. 1/2 dohoz, vagy 2 frt 48 kr. 1/2 dohoz bérmentesen az osztr. magy. állam bármely állomására.

